

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ขอนแก่น

ใบเสมาสลักภาพเล่าเรื่องพุทธประวัติหรือชาดก

- ขนาด** : สูง ๑๐๘ ซม. กว้าง ๑๐๒ ซม. หนา ๒๔ ซม.
- สภาพ** : พื้นผิวมีความสึกกร่อน ภาพสลักเลือนหายบางส่วน
- วัสดุ** : ศิลาทราย
- ศิลปะ** : ทวารวดี พุทธศตวรรษที่ ๑๒ - ๑๖
- ประวัติ/ที่มา** : ได้มาจากเมืองฟ้าแดดสงยาง อ.กมลาไสย จ.กาฬสินธุ์
ปัจจุบันจัดแสดง ณ อาคารจัดแสดง ชั้น ๑ ห้องศิลปะ
ทวารวดี

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ขอนแก่น

ใบเสมาสลักภาพเล่าเรื่องพุทธประวัติหรือชาดก

ลักษณะ : เป็นใบเสมาแบบแผ่นหินแบน สลักภาพเล่าเรื่องพุทธประวัติหรือชาดก มีบุคคลในภาพสลักทั้งหมด ๖ คน ด้านล่าง ๔ คน ถัดมาด้านบนมี ๒ คน ตรงกลางมีพานพุ่มบูชา ทั้ง ๖ คน มีอิริยาบถกำลังนั่งฟังหรือมองบางอย่างร่วมกัน

จากภาพสลักบนใบเสมา เปรียบเทียบกับภาพสลักบนใบเสมาหลักอื่น ดังตัวอย่าง ใบเสมาสลักภาพสองพ่อค้าวานิชถวายข้าวสัตตูก่อนและสัตตุมง และใบเสมาสลักภาพตอน พิมพาพิลาป สันนิษฐานได้ว่าชิ้นส่วนครึ่งบนของใบเสมาที่สูญหายไป อาจมีภาพสลักเป็น รูปพระพุทธเจ้าแสดงอริยาบถในท่านั่ง

ใบเสมาสลักภาพสองพ่อค้าวานิชถวาย
ข้าวสัตตูก่อนและสัตตุมง

ใบเสมาสลักภาพเล่าเรื่องพุทธประวัติ
หรือชาดก

ใบเสมาสลักภาพตอนพิมพาพิลาป

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ขอนแก่น
ภาพสลักบนใบเสมา มีบุคคลทั้งหมด ๖ คน อาจสันนิษฐานได้ดังนี้

ด้านบน มี ๒ คน เป็นเทวดาหรือกษัตริย์ มีศรัทธาบรรดาศักดิ์สูงกว่า
บุคคลด้านล่าง โดยพิจารณาจากเครื่องแต่งกาย ขนาดภาพของบุคคล
และมีความใกล้ชิดพระพุทธเจ้า

ด้านล่าง มี ๔ คน คนที่ ๒ และ ๓ (นับจากซ้าย) เป็นกษัตริย์
หรือบุคคลชั้นสูง เพราะสวมมงกุฎ ส่วนคนที่ ๑ และ ๔
(นับจากซ้าย) เป็นบุคคลทั่วไปหรือผู้ติดตามของคนี่ ๒ และ ๓